

Peter A Jörgensen
peter.jorgensen@innovationeurope.se
070-601 20 50

Kjell Jegefors
kjell.jegefors@telia.com
070-526 40 72

2017-01-31final

REF: N2016/06470/FF

Remissvar på betänkandet **Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet (SOU 2016:72)**

Vi, undertecknare till detta remissvar, har med lång erfarenhet från Sveriges innovationsverksamhet tagit oss friheten att lämna ett remissvar på denna viktiga utredning. Vi har koncentrerat oss på en fråga och det är immaterialrätten.

”Förslag: Utred möjligheterna att stärka små och medelstora företags möjligheter att få stöd i immateriella rättsfrågor säger utredningen” (Sid 243) Vi tillstyrker detta förslag dock med en nyanserad formulering nämligen; **Utred värdet av det immateriella skyddet för uppfinnare, små och medelstora företag samt föreslå dessutom förbättringar av skyddet för att öka dess värde.**

BAKGRUND

Tiden för rättsprocesser vid patentintrång i Sverige är så lång att systemet inte är rättssäkert för kapitalsvaga parter

Immaterialrättsligt skydd har inget värde om inte rättsinnehavaren har möjlighet att beivra ett ev. intrång. Har affärsidén dessutom stor potential ökar risken för intrång väsentligt. Vid alla civilrättsliga rättsprocesser missgynnas den kapitalsvage parten. I Sverige förstärks denna obalans huvudsakligen p.g.a. av de långdragna processerna. Tyskland har regler, som medför att genomsnittstiden för ett patenträttsmål är nio månader medan det i Sverige är 34 månader. Dessutom har domaren i den tyska rättsprocessen möjlighet att med andra medel minska obalansen mellan parterna. I Sverige måste käranden dessutom som regel ställa ut en bankgaranti på eventuella intäktförluster hos svaranden. För en kapitalsvag part medför detta att processande är uteslutet. Statistiken talar här sitt tydliga språk. Antalet stämningar från kapitalsvaga parter i Sverige är försumbart och har så varit i flera år.

Kunskapsluckorna om hur immaterialrätt skall användas i företagets affärsmässiga planering är anmärkningsvärda. Detta är problematiskt för entreprenörer. Detsamma gäller organisationer och myndigheter, som vill utveckla en policy.

Några aktuella frågeställningar:

- Hur många svenska entreprenörer utsätts för patentintrång? Detta gäller både nationellt och internationellt. Den s.k. Kingstonstudien, som utfördes år 2000, visade att av de intervjuade 600 europeiska innovationsföretagen, som etablerat sig i USA, hade två tredjedelar utsatts för kopiering av deras patenterade produkter. De finansiella konsekvenserna betecknades, som oväsentliga eller acceptabla i hälften av fallen, men allvarliga i 21 % av fallen. Med andra ord, Håkan Lans är inte ensam. Samtidigt vet vi inte omfattningen av problemen - idag och i andra länder. Det torde finnas ett stort mörkertal.
- Hur stor är omfattningen av licenshandeln i Sverige? Även detta gäller både nationella och internationella avtal.

- Vilka erfarenheter finns från de uppfinnare, som väljer att teckna sekretessavtal med ett tillverkande företag i stället för att söka patent och därmed undviker att själva bekosta det immaterialrättsliga skyddet?

Patentstatistiken behöver utvecklas. Detta påpekar utredaren och vi finner detta angeläget.

Regeringen har uppdragit åt Vinnova och PRV att genomföra insatser för kunskapsutveckling och förbättrat offentligt stöd för hantering av immateriella tillgångar N2016/02167/IF. För detta har avsatts en budget på 80 miljoner kronor och uppdraget ska avrapporteras 2019. Målgrupp är små och medelstora företag. Detta är en uppföljning på tidigare uppdrag. Såvitt vi kan notera har det immaterialrättsliga skyddets svagheter fått ett alltför begränsat utrymme i det informationsmaterial vi hittills har sett. Systemets olika svagheter borde vara en viktig del i ett företags beslutsunderlag - exempelvis de långa processtiderna i Sverige.

I Sverige har vi sedan tidigare två metoder att stödja projekt i tidiga stadier med en inriktning, som kan ifrågasättas

- Innovationscheckar (100 000 kr) utgår till företag med mer än två anställda för att bl.a. utarbeta strategier för det immateriella skyddet. Uppfinningar görs ofta av enskilda - anställda eller icke.
- Inkubatorer och lärosätenas innovationskontor tycks ha koncentrerat sin rådgivning till start-up-företag. På varje lyckad start-up torde det gå ca 20 lyckade licensavtal.

Europeiska kommissionen har nyligen presenterat en rapport som tar upp just de mindre företagens problem. (Med hjälp av immaterialrätt i de mindre företagens tjänst bidra till innovation och tillväxt, Putting intellectual property at the service of SMEs to foster innovation and growth{com(2016) 733 final}) I rapporten presenteras en rad brister och förslag till lösningar inom det nuvarande systemet i Europa. Dessutom presenteras en lång rad stöd, som används idag, för att minska problemen i olika länder. Det är viktigt att dessa förslag tas tillvara i den svenska förstärkningen av immaterialrättskyddet.

Peter A Jörgensen

Kjell Jegefors

Båda tidigare verksamma vid bl.a. Styrelsen för Teknisk Utveckling (STU) och Svenska Uppfinnareföreningen